

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

quod etiam decretum Imperatoris, voluntate procerum est approbatum. Inclaruit vbiq; vehementer Karoli nomen etiam vltra mare. Nam anno septimo legati regis Persarum Imperatori preciosissima detulere munera: Tria tentoria capacissima, pulcherrimaq; : omnia byssina, tam funes quam vela: pallia serica, vnguenta, balsamum, horologium ex aurichalco, arte mechanica mirifice fabricatum: in quo duodecim horarum cursus ad clepsydram vertebatur: cum totidem pillulis, quæ in completionem horarum cadebant: & casu suo subiectum cymbalum tinnire faciebant: additis duodecim equitibus, qui per totidem fenestras completis horis exibant, & impulsu suo fenestras prius apertas clauderant: & alia multa miraculo digna. Per quod tempus anno Imperij octauo, cum Gotfridus Danorum rex Obotritos oppugnaret, misit Karolum pater cum exercitu, qui regi oppositus pralio cõflictavit: nec sine mutuo detrimento ab inuicem discessere. Eam credo esse pugnam, quam memorant Dani, cum crederent Imperatorem adesse, qui erat Karolus Imperatoris filius: & tamen in eo pralio Franci sibi, Dani parti suæ victoriam inscribunt.

CAPVT XX.

Decimo anno Karoli Pipinus filius rex Italie Venetias sibi parere coëgit. Tum verò Imperator se parat in Danorum regem, qui ducentis diceretur appulisse Phrisiam nauibus: iactabundus quoddam in terram egressus, Imperatori occurreret. Expectavit eum Imperator, positus castris ad Visurgum fluiuium. Interea nunciij discurrunt, afferentes occisum vel à satellite, vel à filio Gotfridum. Ità ille apparatus concidit. Iam verò dudum Hamburgo constituerat sacerdotem Karolus,

H quem

quem metropolitanam eligere decreuit omnium aquilonarum: sed bellum à Danis comminatum, & festinatio mors sacerdotis, & implicatio rerum ab Imperio & regno plurimarum, Imperatorem ab impletione eius auerterunt. Quo tempore *Dwils* & *Dwandali*, idem oppidum *Hamburgum* stirpitus subuerterunt, igne & gladio saeuientes, eiecto inde Imperatoris praefecto *Vtome*. Sed iussit mox Imperator oppidum instaurari. Sequenti anno filium *Ludouicum*, iam mortuo *Karolo*, declarauit Imperatorem. Quo tempore pons *Rheni* conuulsum. Proximo deinde anno, qui fuit quartusdecimus Imperij, febre correptus rex, *Aquisgrani* finem inuenidifecit: ante tamen mortem eum beato *Egidio* quem pro sanctitate venerabatur, agebat, ut pro se Dominum deprecaretur. Fertur tenuisse peccatum, quod nemini pandebat: Sed sanctus oratione instituta impetravit, ut schedam ab angelo susciperet: in qua describeretur Imperatoris celata culpa, cum abolitionem impetrata. Id quale fuerit etsi coniectura assequimur, silentio tamen tegere modestius est. Mense igitur *Ianuario* febre valida correptus, decubuit: statimque, in febre solebat, cibi abstinentiam sibi indixit: arbitratu inedia morbum posse depelli: vel, quod proximam erat, mitigari: Sed accedente ad febrem lateris dolore, quem *Græci* pleuresim dicunt: illoque adhuc inedia retinente, neque corpus aliter quam rarissimo potu sustentante, septimo postquam decubuit die, sacra communionem percepta, decessit, anno ætatis suæ *LXXI*. Sex quo regnare coepit, *XLVI*. Indictione septima, *Calend. Februarias*, hora diei tertia. Cuius corpus more solenni lotum & curatum, maximo totius populi lacrimatu ecclesie illatum atque humatum est. Dubitatum est

primò ubi deponeretur, eò quòd ipse viuus nihil de hoc præcepisset : tandem omnium animis sedet, nusquam eum honestiùs tumulari, quàm in ea basilica, quam ipse in honorem Dei, & ob amorem aterna virginis genitricis eius, proprio sumptu in eodem loco construxit. In ea tumulatus est eadem die, qua defunctus : arcusq; supra tumulum eius deauratus, cum imagine & titulo extructus est talis : Sub hoc conditorio situm est corpus Karoli, Magni & orthodoxi Imperatoris, qui regnum Francorum notabiliter ampliavit, & per annos XLVI. feliciter rexit. Libuit illustrissimi regis præclara facinora vnã velut in summam redigere, & honoris (qui est illi à nobis debitißimus) gratia, plenius cuncta percensere : quanuis illustria eius opera Saxoniam pariter in lucem posuere : quocircà si digressi videbimur, cum summa ratione illius gesta exequuti putabimur.

CAPVT XXI.

IN commemoratione autem rerum à Karolo gestarum præterire non debemus, quod gens nostra de illo inflatis prædicat buccis, dedisse illum leges Saxonibus, qua in codice quod Speculum vocant, extant re-collecta : & id quidem refert glossator in annum decimum post octingentesimum à Christo nato, septimum verò Imperij eius annum, vt memorat, in arce Sassenborg. Primam commenti suspicionem fecit, quòd annos Christi et Karolini imperij Glossator ille perturbat. DCCCI. enim factus est Imperator Karolus, & ided decimus Christi, erat quoque decimus Imperij. Deinde quòd diligentissimi scriptores illorū temporū, nullā eius rei faciūt mentionē, cum minora multò plurima cōmemorēt. Nec erat illa in populo barbaro ciuilitas, vt leges innotidiregerēt, præter eas, qua vniuerso orbi satis erāt.